

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на образованието и науката

ДО

ПРОФ. САШО ПЕНОВ

МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ДОКЛАД

*от Комисията по академична етика при министъра на
образованието и науката*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

В Комисията по академична етика (КАЕ) постъпи сигнал с вх. № 94-6114/22.11.2022 г. и допълнение с вх. № 94-6114/23.11.2022 г. от доц. Л. П. Сигналът и допълнението съдържат твърдения за допуснати нарушения на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и правилника за неговото прилагане при провеждането на процедура за заемане на академичната длъжност „професор“ – двама, професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия, научна специалност „Обща, висша и приложна геодезия”, обн. ДВ. бр. 41 от 03.06.2022 г., за нуждите на Националния институт по геофизика, геодезия и география (НИГГГ) към Българската академия на науките (БАН) и конфликт на интереси при формиране състава на научното жури.

Проверката е образувана на основание Заповед № РД09-5801/29.11.2022 г., след констатацията на назначена със Заповед № РД09-5734/24.11.2022 г. комисия по допустимост, че сигналът от доц. П. е допустим.

В рамките на извършената проверка КАЕ изиска всички материали от НИГГГ към БАН, свързани с посочената от подателката конкурсна процедура. КАЕ разгледа всички налични материали и ги обсъди с необходимото внимание.

Подателката – доц. П., твърди, че като член на департамент „Геодезия“ не е била поканена на семинар, проведен на 26.05.2022 г., и не е била информирана от нито един от членовете на департамента относно обсъждане за обявяване на процедура за заемане на академичната длъжност „професор“ и определяне състава на научното жури, което определя като нарушение при откриването на процедурата.

Съгласно чл. 30, ал. 1 от ЗРАСРБ, министърът на образованието и науката осъществява контрол върху откритите и неприключили процедури за придобиване на научни степени, както и за заемане на академични длъжности относно съответствието им с изискванията на този закон, правилника за прилагането му и правилниците на висшите училища, съответно на научните организации. Процедурите се считат за открити от датата на решението на академичния/ научния съвет (чл. 50, ал. 1 от ЗВО). Посочените нарушения касаят процедурата по обявяване на конкурс, която е извън обхвата на правомощия на министъра, съгласно чл. 30, ал. 1 и сл. от ЗРАСРБ.

Според доц. П., при определяне състава на научното жури не е спазено изискването на чл. 4, ал. 3 от ЗРАСРБ, тъй като към 19.07.2022 г. един от членовете - проф. П. П., не е бил включен в регистъра по чл. 2а от ЗРАСРБ. Тя изтъква и конфликт на интереси между председателят на научното жури – проф. И. Г., и един от кандидатите в конкурсната процедура (доц. Н. Д.), поради наличието на общи публикации. Подателката твърди още, че двама от членовете на научното жури (проф. Р. Н. – П.Н. 4.4. „Науки за земята“ и проф. Д. Б. - П.Н. 4.4. „Науки за земята“) са определени за такива в нарушение на чл. 4, ал. 3 от ЗРАСРБ, тъй като е имало достатъчно хабилитирани лица в професионалното направление, в което е обявен конкурсът.

Според становището на ръководството на НИГГГ-БАН и протокол № 6 от проведено на 01.12.2022 г. заседание на научния съвет на НИГГГ-БАН, проф. П. П. е подаден за вписване в регистъра на НАЦИД на 25.05.2022 г. Конкурсната процедура, която оспорва доц. П. е обявена в Държавен вестник на 03.06.2022 г. Това означава, че към момента на определяне състава на научното жури проф. П. е бил в процедура по вписване в НАЦИД. ЗРАСРБ и правилника за неговото прилагане не конкретизират към кой момент членовете на научното жури следва да отговарят на изискването на чл. 4, ал. 3 от ЗРАСРБ – към момента на взимане на решението на академичния/ научния съвет за

обявяване на конкурс, към момента на публикуване на обявата за съответния конкурс в Държавен вестник или към момента на определяне състава на научното жури. Разпоредбата може да се тълкува разнопосочно. От съдържанието на протокол № 6 от проведеното на 01.12.2022 г. заседание на научния съвет на НИГГГ-БАН става ясно, че въпросът за вписването на проф. П. в НАЦИД е обсъден, като е взето решение, ако до 03.09.2022 г. същият не бъде вписан, да бъде заменен с един от резервните членове. Освен това проф. П. е бил вписан като „доцент“.

Във връзка с изложеното Комисията по академична етика реши, че в процедурата за заемане на академичната длъжност „професор“ – двама, професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия, научна специалност „Обща, висша и приложна геодезия”, обн. ДВ. бр. 41 от 03.06.2022 г., за нуждите на Националния институт по геофизика, геодезия и география към Българската академия на науките не е допуснато нарушение на чл. 4, ал. 3 от ЗРАСРБ. С оглед избягването на подобни спорни ситуации е било възможно проф. П. да бъде гласуван за член на научното жури не като „професор“, а като „доцент“.

По отношението на твърдението за наличие на конфликт на интереси между председателя на научното жури проф. И. Г. и единия от участниците в процедурата – доц. Н. Д., поради наличието на съвместни публикации Комисията по академична етика изразява следното становище:

Съгласно § 1, т. 2а - 5 от Допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ „конфликт на интереси“ е налице, когато член на жури или свързани с него лица имат частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на неговите правомощия или задължения във връзка с участието му в съответната процедура. „Частен интерес“ е всеки интерес, който води до облага от материален или нематериален характер за член на жури или за свързани с него лица, включително всяко поето задължение. „Облага“ е всеки доход в пари или в имущество, включително придобиване на дялове или акции, както и предоставяне, прехвърляне или отказ от права, получаване на привилегия или почести, получаване на стоки или услуги безплатно или на цени, по-ниски от пазарните, помощ, глас, подкрепа или влияние, предимство, получаване на или обещание за работа, длъжност (включително академична длъжност), дар, награда или обещание за избягване на загуба, отговорност, санкция или друго неблагоприятно събитие. „Свързани лица“ са съпрузите или лицата, които се намират във фактическо съжителство, роднините по права линия, по сребрена линия - до втора степен включително, и роднините по сватовство - до втора степен включително, както и физически и юридически лица, с които лицето се намира в икономически или

политически зависимости, които пораждаат основателни съмнения в неговата безпристрастност и обективност.

Съавторството само по себе си не може да се разглежда като конфликт на интереси. В конкретния случай обаче е възможно да предизвика съмнения относно обективността и безпристрастността при оценяването, тъй като от изпратените от ръководството НИГГГ-БАН документи става ясно, че проф. И. Г. е класирал доц. Н. Д. на първо място в рецензията си, включително заради приносите му в съвместните им публикации.

По отношение включването в състава на научното жури на лица, хабилитирани в професионално направление, различно от това на обявения конкурс, ЗРАСРБ допуска при интердисциплинарност на обявения конкурс или тема на дисертационния труд най-малко един член на журито да бъде от друга научна област, към която обявеният конкурс или тема на дисертационния труд има отношение.

Доц. П. оспорва още рецензиите и становищата на членовете на научното жури в частта, в която се оценяват представените от нея научни публикации.

Съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗРАСРБ „Оценката за съответствие с минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, съответно с изискванията по чл. 2б, ал. 5, както и оценяването на дисертационен труд и на кандидатите за заемане на академични длъжности "главен асистент", "доцент" и "професор", включително на резултати, научен принос и оригиналност на представените трудове, се извършва от научно жури.“ Поради това рецензиите и становищата, изготвени от членовете на научното жури не подлежат на оспорване пред Комисията по академична етика.

По отношение на твърденията за нарушения на ЗРАСРБ, отразени в допълнението на сигнала поради отсъствието на председателя на научното жури в заседание, проведено на 12.11.2022 г., и заместването му с един от резервните членове Комисията по академична етика изразяване следното становище:

Разпоредбата на чл. 4, ал. 10 от ЗРАСРБ забранява провеждането на заседания на научното жури в намален състав. Отказът от участие в заседание или отказът за полагане на подпис от член на журито в протокола се установява с подписите на присъстващите членове на журито и не е основание за спиране на процедурата. Съгласно чл. 4, ал. 3 от ЗРАСРБ при избор на научно жури се определя и по един външен и един вътрешен резервен член. Логично е след като проф. И. Г. е отказал да участва в заседанието, проведено на 12.11.2022 г., мястото му да бъде попълнено с резервния член от съответната група.

Според информацията, предоставена от ръководството на НИГГГ-БАН, конкурсната процедура за заемане на академичната длъжност „професор“ – двама,

класификация на информацията:
Ниво 0, [TLP-WHITE]

професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия, научна специалност „Обща, висша и приложна геодезия”, обн. ДВ. бр. 41 от 03.06.2022 г., за нуждите на НИГГГ към БАН е приключила без избор на кандидат. По тази причина не са налице предпоставки за прилагане на чл. 31, ал. 2, нито на чл. 32, ал. 10 от ЗРАСРБ.

Венцислав Динчев – председател: /П/

проф. Веска Георгиева: /П/

проф. Радослав Радев: /П/

проф. Ирина Дойчинова-Цекова: /П/

проф. Цветан Сивков: /П/